

Udgaar i Allinge-Sandvig.
Gudhjem. Østerlars. Hasle
Olsker, Rutsker, Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgiver:
Otto Gornitzka. - Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri

Nr. 233 Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø. - - - 6 Ø. Fredag den 29. Januar Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret senest 2 Dage før Bladet udgaar. 1932

Penge.

Forleden holdtes et meget stort Møde i Varde, hvor man drøftede Spørgsmaalet Andelspengene. Vi gengiver efter Ribe Amtstidende Højskoleforst. Arnfreds i mange Henseender interessante Foredrag:

Højskoleforstander Arnfred, Askov udtalte:

For at kunne drøfte Penge-spørgsmaalet, maa jeg først anstille nogle almindelige national-økonomiske Betragtninger for at klare, hvad det er, vi har med at gøre. Skulde jeg bruge et Billede, som er træffende, vilde jeg sammenligne Pengene med den Smørelse, Maskinerne skal have for at kunne gaa. Er Maskinen ikke ordentlig smurt, kan den ikke gaa rigtig, men paa den anden Side kan Smørelsen ikke rette Fejlen, hvis det drejer sig om en daarligt konstrueret Maskine.

Penge et Kapital noget andet.

Penge er ikke det samme som det, vi kalder Kapital. Det maa vi gøre os klart. I det, jeg har set af de Tryksager, som Andelsselskabet Jord, Kapital og Arbejde har udsendt, er der ikke skelnet mellem dette. Men det er en Nødvendighed, at vi gør det. Det, vi til daglig kalder Kapital, er det samme som Jord, Bygninger og Produktionsmidler — det, som vi gør gennem vort Arbejde paa at skabe økonomiske Værdier. Dette er den egentlige Kapital, den egentlige økonomiske Værdi.

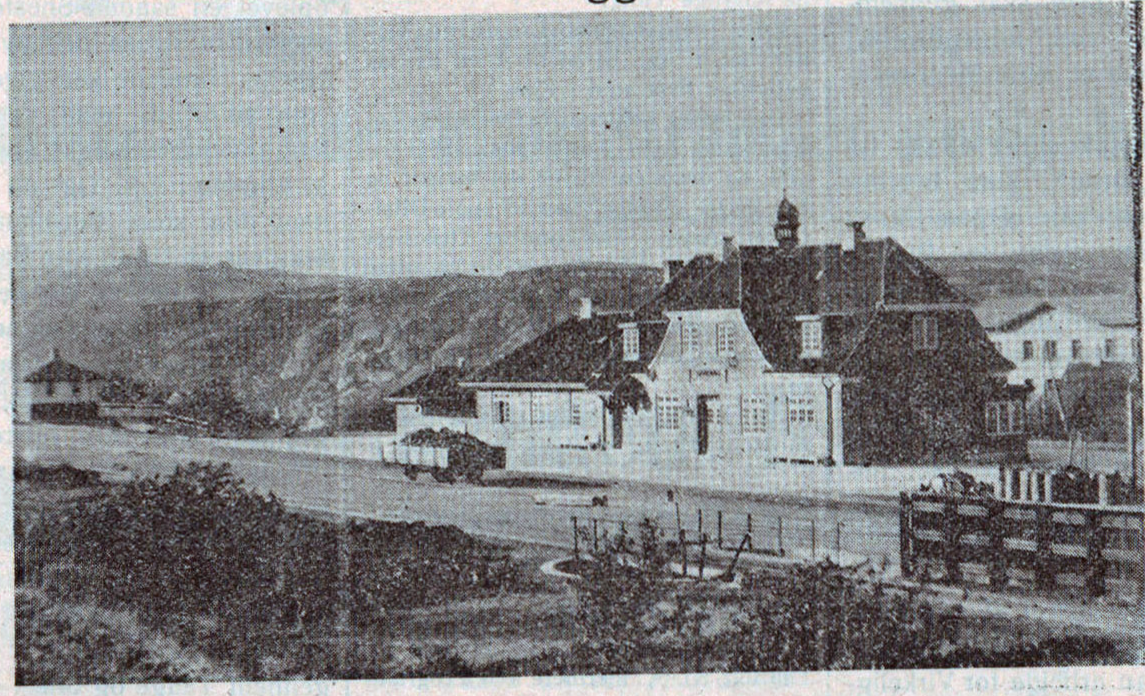
Naar vi taler om Danmarks Nationalformue, er det jo Bygninger, Jord, Maskiner, Besætning og Avlsredskaber, det drejer sig om. Selve Pengene udgør normalt kun et Par Procent af Nationalformuen.

Og Pengene er ikke det samme som Pengetegnene, ikke det samme som de forskellige Mønter og Sedler, vi bruger til Pengetegn. Selvom vi fremstiller Penge i store Dynger, var Nationalformuen ganske uforandret. Det er ikke muligt ved en nok saa snedig Fremstilling af Pengetegn, Pengesedler, at føøge Landets Nationalformue det allerfjærneste.

Hvad Penge er.

Dernæst maa vi gøre os klart, hvad Penge egentlig er for noget. Det kan jeg bedst gøre paa den Maade ved at sige, at Penge er en Ret, idet jeg, naar jeg fremstiller et eller andet og anvender den Ting for at tilbytte mig noget, da sjæident er saaledes stillet, at jeg kan bytte lige over. Derfor maa jeg paa en eller anden Maade have Sikkerhed for, naar jeg fremstiller noget, at jeg senere kan tilbytte mig det, jeg har Brug for. Jeg maa altsaa, naar jeg har afleveret et Arbejde, have Ret til en Modydelse, og denne Modydelse er Penge. Det er ikke nød-

Danmarks smukkeste beliggende Jernbanestation.

Det tør man vel nok — uden at overdrive — kalde Sandvig Jernbanestation, som den ligger for Foden af det smukke Langebjerg med Sandvig By under sig, medens den vældige Hammerknode med Stejlebjerget løfter sig stejlt fra Hammersøens Bred.

vendigt, at Penge fremtræder paa den Maade. Vi kan godt i den Forstand undvære de synlige Penge, hvis vi havde et stort Statsbogholderi, hvor hver af os havde en Bog, hvor det blev tilskrevet vor Konto og ført over til den Mands Konto, vi fik det af. Var det saaledes, behøvede vi ikke de syndige Penge. For Penge er i sig selv den Ret, vi har for det, vi har præsteret, en Ydelse, for hvilken garanteres en Modydelse.

Taleren nævnte i denne Forbindelse et Eksempel fra en Brugsforening med Rabatmærker og fortsatte: Vi kræver at ingen tager denne fra os eller beskærer den. Det eneste vi kan forlange af disse Penge, er denne Ret. I Brugsforeningen kunde det ske, at hvis Uddeleren ikke var hæderlig, som han burde være, og lavede nogle flere Mærker, som han saa gav til gode Venner, idet han vilde sige, at det var blot nogle Papirstykker, saa vilde de alligevel opdage den Dag, Udbyttet skulde udbetales efter disse Mærker, at det, den enkelte kunde faa, var noget mindre, fordi der viste sig at være flere Rabatmærker. Udstedelsen af flere Rabatmærker betød, at det Krav, man havde, blev man narret for. Der var sket en Slags Inflation.

Akkurat det samme kan ske med Pengesedler, naar der kommer flere af dem. Saa kan der ske Inflation, naar der bliver lavet flere Sedler, og det bevirker, at vi faar færre Varer for Pengene, end vi havde tænkt os og egentlig havde Krav paa. Varerne er bleven dyrere, siger man, men i Virkeligheden er Pengene bleven mindre.

Omsætningsmidlerne.

I det Materiale fra Selskabet

Jord, Kapital og Arbejde, som er tilgængeligt, staar en Del om, at det er Omsætningsmidlerne, der er for faa af. Det er det, der volder Vanskeligheder. Naar der blot kunde skaffes flere Omsætningsmidler, skulde det nok gaa. Det er jeg ikke sikker paa, er rigtig.

Der staar bl. a. i en Pjece fra dette Selskab, at det er Manglen paa Omsætningsmidler, paa rimelige Vilkaar, der er den egentlige og væsentlige Aarsag til de fornuftstridige Forhold, vi har, og derfor skal der skrives ind paa dette Omraade. Det lyder i Forvejen ikke særlig sandsynligt, at det skulde være her, det kniber. I Øjeblikket er det Nationalbanken, der forsyner os med Omsætningsmidler, og hver Gang, den udsender for 1 Mill. Kr. Sedler, tjener den selv 60,000 Kr. Man skulde derfor synes, at det var i Bankens Interesse at udsende saa mange Sedler som muligt. Naar det alligevel ikke sker, maa det være af en eller anden Grund, som vi maa se lidt nærmere paa.

Med Retten til Pengeudstedelse følger en god Forretning.

Den, der har Retten til at udstede Pengesedler, har Lejlighed til at gøre en god Forretning. For Øjeblikket har Nationalbanken udsendt ca. 200 Mill. Kr. Sedler, der ikke er dækket af Guld. Regnes der med en Rentesats paa 6 pCt., giver det en Fortjeneste paa ca. 12 Mill. Kr. Hvis vi lavede en Del smaa eller større Forretninger, der udstedte Pengesedlerne, kunde de altsaa tjene disse Penge. Retten til at udstede Pengesedler er det samme, som at der ydes et rentefrit Laan. Jeg skal villig indrømme, at der ikke er saa megen

Mening i et Aktieselskab med dette Seddelmonopol, men jeg maa samtidig indrømme, at hvis det skulde være et Andelsselskab, der skulde have denne Ret, skulde det være et Selskab, der omfatter hele Landet. Men det eneste Andelsselskab, der nu engang omfatter os alle sammen, er det, der kaldes Staten, og derfor bliver der vistnok en vis Mening i, at det bliver Samfundet som saadan, der tager sig af denne Sag og ikke enkelte Lokalforeninger. Men der er altsaa Penge at tjene ved Seddeludstedelsen, og hvis de enkelte Kredse kunde dele dem, kunde det nok komme til at betyde noget for dem.

Hvor mange Penge har vi Brug for.

Et andet Spørgsmaal, der melder sig, er dette: Hvor mange Penge har vi Brug for? Havde vi flere Omsætningsmidler, end Tilfældet er, vilde det gaa meget lettere, synes man. Jeg sagde før, at Omsætningsmidlerne ikke havde noget med Kapital at gøre. Landinspektør Kristiansen mener, at Omsætningsmidlerne skal staa i Forhold til Grundværdierne, og det kan der være noget rimeligt i, men der kunde snarere være Tale om, at de skal staa i Forhold til Omsætningen.

Der kunde spørges om, hvor mange Rabatmærker, de havde Brug for i Brugsforeningen. De havde Brug for saa mange, som Aarets Omsætning svarer til. Men hvis Brugsforeningen vilde udbetale Dividende hvert halve Aar i Stedet for hvert Helaar, kunde man nøjes med halvt saa mange Rabatmærker. Det er altsaa ikke alene Omsætningen, men ogsaa hvordan Omsætningen er ordnet, der bestemmer, hvor mange Om-

sætningsmidler der er Brug for. Det hænger atter sammen med, hvorvidt man bruger kontant Betaling eller Check og Giro. Laves der flere Pengesedler end deres Værdi, har vi det, der kaldes Inflation.

Den Basis, vort Penge-system hviler paa.

Det næste, vi skulde se lidt paa, er Spørgsmaalet om den Basis, vort Pengesystem hviler paa, nemlig Guld. Der rejser sig i denne Tid en hel Del Kritik mod dette, at vi har baseret vort Pengevæsen paa Guld, og jeg synes, det er med Ret. Nu er det ikke noget Tilfælde, at det er bleven saaledes. Naar man har standset ved det i Søgen efter at finde en Basis for Pengevæsenet, er det bl. a. fordi Guld et ejer visse Fordele, men det har ogsaa visse Ulemper. Det, som det kommer an paa for vort Pengevæsen, er, at vi bevarer vor Ret. Pengene har den Opgave som Omsætningsmidler, at bevare saa vidt muligt konstante Priser, saadan, at det er lige meget, om jeg benytter mine Krav i Dag eller om et Aar. Disse Penge bør være saadan beskafne, at de sikrer os dette. Men gør Guld det nu det? Nej, det gør det ikke, for det svinger ogsaa i Prisen. Forholdet har været det ret lykkelige, at Guld mængden er steget i Løbet af det sidste halve Aarhundrede, saa Erhvervslivets Udvikling og Priser har kunnet holde sig nogenlunde kontante. Guldminerne har sendt større og større Guld mængder ud i Verden, og derfor har Guld i Forhold til Varerne kunnet holde nogenlunde kontante Priser. Men nu er Guld aftagende, og Guld bliver dyrere. Varepriserne bliver faldende, og det er en af Vanskelighederne, vi nu kæmper med. Derfor kan det være en Vanskelighed, at vort Pengevæsen er knyttet til Guld.

Hvis vi havde Jorden som Basis i Stedet for Guld.

Men om man havde vundet meget ved at ombytte Guld med Jorden, er en anden Sag. Jorden er heller ikke i konstant Værdi. 1820 var en Tønde Hartkorn — og det er den bedste Værdimåler paa Jordværdi — værdiløs. Den kostede 0. Jorden var altsaa intet værd. 1830 kostede den 1000 Kr. og 1919 15,000 Kr. Og nu — ja nu er det galt igen. Jordværdien har altsaa i Løbet af 100 Aar svinget til det 15-dobbelte. Sammenlignet med Varepriserne har Jorden svinget meget mere i Værdi end Guld.

Men Jorden har en Ulempe, og det er denne, at man ikke kan flytte med den. Guld har den Fordel, hvis det ellers ligger i Banken, at man kan hente det Forts. paa 4. Siden.

I Ungdommens Vaar.

Af Højskoleforstander **N. K. Nielsen,**
Klank.

Livet er noget underligt noget. Det begynder tilsyneladende saa smaat og kan dog naa højt. Det lille Barn fødes med Spirerne i sig til alt det, voksne Mennesker ejer. Spirerne folder sig ud lidt efter lidt, som Planten, der vokser og skyder Blad efter Blad ud fra sit Indre.

Menneskelivet synes ringe og ubetydeligt i den første Barndomstid. Dog ligger der over Barnet en ejendommelig Skønhed, som vi voksne ikke ejer, en Fylde af Friskhed i Følelserne. Barnet ejer Evnen til fuldt ud at give sig hen til Sorg og Glæde. Der er ikke mange Voksne, som kan blive upaavirkede af Barnets Elskværdighed og dybe Trang til Kærlighed.

Barndommens Lykke ligger bl. a. i, at Barnet er saa velgørende fri for al Bekymring og Omsorg. Det føler sig omgivet af Kærlighed — og tror derpaa. Tilliden til Far og Mor er ubegrænset. For Barnet er Far og Mor mere end den hele øvrige Verden. Barnets Verden er Hjemmet. Ved Omgang med Børn bliver vi Voksne og bedre Mennesker.

„Ej Sjælen lyser, ej Hjertet dugger, som naar dit Barn under Bøn Du vugger“

I Hjemmet eller i Skolen blandt Børnene.

„Der mødes bare det barnesande, og Synden kysser ifra din Pande“.

Barnet er en Mester i sin Evne til fuld og skøn Tro. Det er ogsaa nok derfor, Vorherre taler om, at vi maa blive som Børn, hvis vi vil ind i Guds Rige.

Naar Barnet naar 12—14 Aars Alderen, vil det ikke gerne regnes for Barn længer. Med alle Midler stræbes efter at blive voksen. Drengen søger at give sig ud for Mand, selv om han kun kan vise det ved at ryge Tobak og spytte langt. Kroppen skydes stærkt til Vejs. Holdningen bliver leddeløs og dinglende, enhver Bevægelse har en egen Tilbøjelighed til at blive uskøn. Den aandelige Udveckling kan sjældent følge med Legemet stærke Vækst. Selvrædigheden og Vittigheden kommer frem. Men Fingernemheden er gerne stor i den Alder. Derfor skal de unge i Overgangsalderen lære at bruge deres Hænder.

I denne vanskelige Alder trænger de unge — som maaske ingen Sine før eller senere — til en fast og kærlig Haand, der kan lede dem, saa det menneskelige kan faa Lov at sætte Præg paa dem for hele Livet. Da gælder det om, at vi kan (som Hostrup siger):

„Tag Goten under Tugt, retlet hans frie Flugt, hold igen paa Kraften, den rebelske. Ku ej det stærke Mod, Køl ej det varme Blod, lær ham blot, hvad der er værd at elske.“

Ved 18—20 Aars Alderen kommer der Holdning over den unge Skikkelse. Der bliver Skønhed og Harmoni i Bevægelserne. Legemet bliver fastere, mere afrundet i sine Former. I den blomstrende Ungdomstid samler Menneskesjælen alt det, den ejer af Skønhed og Farverigdom. Det indre Øje dvæler ved fagre Billeder, ved herlige Udsyner ind i Fremtidens forjættede Land.

Ungdommen er Poesiens Tid i Menneskelivet. Det er Idealernes Tid. Det er Længslernes og Drømmenes Tid. Men de vigtigste Øjeblikke i Ungdomstiden, der hvor Ungdommens Livskraft midtsamlers sig, det er Begejstringens store

Stunder. naar al den ideelle Kraft, vi ejer, samler sig og fører os op paa de store Højder, hvorfra vi ser ind i det forjættede Land.

Noget af det, vi allerhelst vil paa Højskolen, er at hjælpe de unge til et Møde med den Begejstringens Ørn, som suser om os paa sine brede Vinger.

„Salig den Isse, som Begejstringens Ørn har suset over med de brede Vinger. Salig den Strid at være gennembevævet af navnløs Ifigen under Vanmagts Kval og dog til sidst at vorte mægtig hævet til store Syner over Jordens Dal“.

Saadan siger den norske Digter Welhaven.

Der er somme Mennesker, som gør sig en Fornøjelse af at køle Begejstringen hos de unge. De slaar dem Vand i Blodet, siges der. Det er en daarlig Gerning. Ungdommens Begejstring skal ikke slukkes. Det er en Gave, det gælder om at holde fast paa. Det er en Kraft, som skal gennemtrænge hele vort følgende Liv, skal det blive et ægte Menneskeliv.

Begejstring kommer af det tyske Ord „Geist“, som betyder Aand. Derfor kan vi paa Dansk udtrykke Begejstring ved Beaaendelse. Det er i høj Grad afgørende for vort Menneskeliv, at det i vore senere Aar bliver ført i Overensstemmelse med den Aand, som mægtig omsuste os i de unge Dage. Det, vi kalder Lykke, har megen Forbindelse med det at være tro mod vor Ungdoms Ideal.

Er det ikke noget af en Lykke, naar vi i vor daglige Gerning i Sandhed kan arbejde for Virkeliggørelsen af vor Ungdoms bedste Tanker?

Saa bliver vort Liv fyldt af Poesi. Poesien er ikke til kun for at danne Vers. Men den er ogsaa til for at opmuntre Mennesker til daadrigt Virke.

Mange af de saakaldte forstandige Mennesker siger, at det er at spille sin Kraft paa Umuligheder, naar vi vil prøve paa at føre Begejstring ind i vort hele Liv. Disse forstandige Menneskers praktiske Liv er blevet prosaisk og trivialt og idøforladt, fordi de for Levebrødet, den faste Ansættelses, Embedets, Pensionens Skyld lod Begejstringens Ørn flyve fra dem.

Skal Folkets og den enkeltes Liv reddes fra at synke ned i Trældom og Forlæstelsessyge, saa maa de unge lære at gløde for høje Ideal og fagre Tanker. Men de maa tillige opøves i at spænde deres Villie an paa at holde dem fast.

Og saa efterhaanden, naar vi bliver ældre, og naar det kan knibe haardt nok for os at holde Gløden vedlige, saa er det vel-signet for os at lære at lægge vort bedste Haab om Lykke i den Guds Haand, som skabte os med den dybe Længsel efter Lykke. Og saa vender vi os da til ham med ydmyg Bøn om, at han i Barmhjertighed vil hjælpe os at være tro mod vor Ungdoms høje Syner. Ogsaa dette vilde vi paa Højskolen gerne hjælpe de unge til at forstaa.

Ungdommen har sin Styrke i at kunne gribes af skønne, store, ædle Tanker og gløde for dem. Den ædle Ungdom sværmer for Idealerne. Den ædle Manddom arbejder for deres Virkeliggørelse. Manden arbejder med al sin Tankes Klarhed og sin Villies udholdende Kraft. Saaledes udvikler Ungdommens forjættende Drømme sig til mandvoksen Virksomhed.

Af Sindets Blomstring i de unge Dage gror den modne Manddoms kraftige og nærende Frugt.

Det kan undertiden være trangt nok at naa saa vidt. Men saa er det en velsignet Trøst at vide, at

„Han er med os den stærke Gud, hvis Aand os bærer paa Ørnevinge, som giver Kræfter og rusten ud, saa Døden selv vi kan tvinge“.

Ja, Gud ske Lov, at vi tør tro det og indrette vort Liv og Virke derefter.

Fra Uge til Uge.

Fredag d. 29. Januar.

Vi beklager, at en Del Exemplarer af dette Nr. er dateret med sidste Uges Nr. og Dato.

Aarets første Fastelavnsfest.

afholdes af Gymnastikforeningen paa Søndag og former sig i Aar ikke som noget Karneval da Bestyrelsen har haft Betæneligheder derved paa Grund af de daarlige Tider.

Efter Forberedelserne at dømme tegner det i Aar til at blive en ligesaa vellykket Fest som i Fjor.

Der bydes paa mange Overraskelser i Aftenens Løb. Katten slaas af Tønden, og desuden bliver der sunget og foredraget muntere Viser af nogle Dilettanter. Atter i Aar kommer Orkestret med en ny Melodi fra de hjemlige Kræfter nemlig „Øl Valsen“ komponeret af „Peder paa Johanne“ og Kl. 12 er der Musikkonkurrence med Præmier.

Alt i Alt tegner det til at blive en morsom Aften. God Fornøjelse.

Biografen

Ingen Forestilling paa Søndag.

Selskabelig Forening

afholder Karneval Lørdag den 13. Februar Kl. 9, nærmere ved Program.

Barry.

Beretningen om en Hund.

I det naturhistoriske Museum i Bern staaar der en udstoppet St. Bernhardshund. Og foran staaar Børn med store, forundrede og begejstrede Øjne, mens Forældrene fortæller dem om Barry, den heltmodige Hund, som har reddet saa mangfoldige Menneskeliv, og som selv faldt under Udøvelsen af sin Gerning. Det er jo kun en Hund, men for disse Børn er den en Helt som andre Helte, den er heroisk, fordi den fortæller en Historie om Trofasthed og Pligttopfyldelse indtil Døden.

I mange Aarhundreder har der paa St. Bernhardspassets højeste Punkt staaet et Kloster. Der er i vore Dage ved Siden af dette Kloster bygget et Hotel, thi der er nu en langt stærkere Trafik over Passet, end der var i gamle Dage, og desuden er dette højtliggende Sted i de vældige Alper blevet et meget besøgt Turiststed. Her er man midt i Højalperne, i den mægtige, vilde og fri Bjergnatur. Mellem de to Alpegrupper Mont Blanc og Mont Rosage betet ligger det berømte Pas mellem Svejts og Italien. I en svunden Tid var det et af de betydeligste Passer, men siden Simplontunnelen blev gennemført, har denne naturligvis taget den store, gennemgaende Trafik mellem de to Lande. Nu er det Automobiltrafikken, der igen har gjort det gamle Pas befærdet, og det skyldes dette Befordringsmiddel, at man kan lægge sin Vej fra Svejts til Italien over dette Pas.

Men vidunderligt er det at vandre ad de smalle Veje op mod det besøgte Pas, mod St. Bernhards Kloster, hvor de berømte Hunde endnu findes og bruges til at opspore og hjælpe de vildfarne. Dette er imidlertid ikke mere

almindelige Rejsende, som da Barry udførte sine Bedrifter, men det er i vore Dage oftest Vintersportsmænd og Turister, som eftersøges, naar Snestormene sætter ind.

Kun i de tre bedste Sommermaaneder er Vejret nogenlunde deroppe i den store Højde; det meste af Aaret ligger Sneen dyb og ufremkommelig udenfor den smalle udgravede Vej, der dog stadig holdes aaben af Snekastere. Vanskeligt kan det være at færdes her, naar de voldsomme Snestorme raser og sætter Himmel og Jord i eet. Kun den, som har oplevet en Snestorm i Alperne, kan gøre sig en Forestilling om Vinteren her oppe. Alt er da et eneste hvidt og hvirlvende Snefog, saa man næppe kan se en Haand frem for sig, Stormen huler og tuder gennem de trange Dale, man formaa næppe at trykke sig frem mod Vinden. Har man oplevet en saadan Snestorm, forstaaar man ogsaa den uvurderlige Hjælp, Hundene kan give til dem, som til Fods maa kæmpe sig lange Vejstrækninger igennem for at komme i Ly. Og da forstaaar man den store Berømmelse, der omgiver en Hund som Barry. Fyrretyve Mennesker har den reddet fra den sikre Død i Sneen.

Hvor længe der har været holdt Hunde paa St. Bernhardsklosteret, ved man ikke, men allerede 1774 skriver den franske Opdagelsesrejsende og Geograf Bourrit, at her „findes Hunde af en usædvanlig Størrelse, og de er dresserede til at hjælpe Rejsende, at gaa vejledende foran dem eller føre dem gennem Taage og Sne“. Fra 1903 berettes der om et røverisk Overfald paa Klosteret, da tapre Hunde tog livlig Del i Kampen, men det lykkedes Røverne at bortføre en af Hundene.

Men det var først Barry, som skabte St. Bernhardshundenes store Ry. Det var en stor Hund, og dens Styrke var kolossal, med en sand Iver gik den op i sit Arbejde. Naar de svære Snestorme rasede var den ofte ude paa lange Togter et Par Gange om Dagen, og fandt den en forulykket, lod den ham løse den Vinflaske, der hang om dens Hals, og ilede saa tilbage til Klosteret for at hente Hjælp. Datidens Rejsende var ofte fattige Mennesker, som var mangelfuldt udrustede til den vanskelige Alpevandring, og undertiden havde de Smaabørn med sig. I enkelte Tilfælde har disse ulykkelige Rejsende stølet saa fast paa Barry, at de har bundet deres Barn paa Ryggen af den trofaste Hund, der skyndsomst ilede hjem til Klosteret, afleverede sin Byrde og førte Munkene tilbage til de nødstedte.

Barry gik ud, hvor slet end Vejret var, afsøgte hver Klippeblok, bag hvilke Rejsende kunde have søgt Ly, gennem Lavineskredene gik den utrættelig, den vidste vel,

at naar den kom hjem, fik den Klap og Kærtegnet af de forfrosne Mennesker, den fandt i Sneen. Og vild af Glæde kom den, naar den havde fundet noget, glammende og logrende fo'r den omkring, naar Vagten lukkede den op. I flere Aar var Barry den ivrigste og kraftigste af Klosterets Hunde. Dens Ry steg ude omkring i Enropa, i Mængder af Afbildninger forherligedes dens Gerninger, Børn læste om den gode, trofaste Barry, og saa en Barry i deres egen lille Hund. Omtrent ti Aar havde den omsider virket og havde aarlig reddet fire—fem Mennesker fra Døden i Sneen. Da blev det en Dag et forrygende Vej; springende og gøende af Glæde fo'r Barry ud i Snestormen, der var saa tæt, at ingen kunde lukke et Øje op. Længe leder den gennem Driver og flygende Sne, og med eet ser den eet Menneske ligge halvt begravet i Sneen; gøende farer den han til den bevistløse, slikker hans Ansigt og skraber Sneen til Side. Den fremmede slaar Øjnene op og skimter i det forrygende Snevejr Barrys mægtige Gab med de hvide ulvelignende Tænder; han griber sin Pistol og med sine sidste Kræfter trykker han løs — et Skud. Og Barry er ikke mere —.

Fra Klosteret var Skuddet blevet hørt, Vogteren bliver urolig og med andre Hunde gaar han ud i Snestormen. Og der finder han Barry død ved Siden af den bevidstløse Mand.

Ude af sig selv af Fortvivlelse blev den Rejsende, da han efter at være kommet til Kræfter fik at vide, at han havde skudt den berømte Barry. Vidt ud over Europa gik det, at Barry var død — dræbt af den, han vilde redde.

I Nærheden af Klosteret har Munkene rejst en Mindesten med følgende Indskrift: „Barry reddede fyrretyve Mennesker fra Døden og blev af den enogfyrretyvende dræbt.“

Men Barry fik Efterfølgere. En af disse fik Navnet Barry II, og denne Hund reddede ogsaa en Mængde Mennesker fra Døden. Paa et af sine Redningstogter styrtede den i en Klippeslugt og forsvandt. Men ogsaa Hunde som Caro, Frits og Jupiter er blevet berømte gennem de mangfoldige Menneskeliv, de har reddet.

Men det er Barry, der har skabt St. Bernhardshundenes store Ry.

Avismakulatur,

rene Aviser, bundtet i Pakker a 5 kg (ca 300), sælges for 75 Øre

Allinge Bogtrykkeri.

Allinge-Sandvig Gymnastikforening

afh. Søndag den 31. ds. Kl. 8 paa Christensens Sal sin aarlige

Fastelavnsfest.

Kl. 9,30: Katten slaas af Tønden.

Kl. 10 : Muntre Viser i 2 Afdelinger

(I. I Zoologisk Have. — II. Ved Havnen.)

Kl. 11 spiller Orkestret for første Gang i Allinge: „Øl-Valsen“, Komponist: „Peder paa Johanne.“

Kl. 12: Musikkonkurrence.

Nye Medlemmer optages.

Vi sender Dem Nordbornholm, tænkt derfor ogsaa paa os, naar De har et eller andet at averttere.

Allinge-Sandvig
K. F. U. K.
holder MØDE i Præstegaarden
Tirsdag d. 2. Febr. Kl. 7,30.
Alle unge Piger er velkomne.

Halm byttes med Grise
Tlf. Hasle 55
Jensen, Tornby pr. Aaby.

Husbestyrerinde
søges 1. Febr. i et lille Hjem.
Mikael Juul, Sose pr. Lobbæk.

Olsker
Husmandsforening
afholder Generalforsamling i Forsamlingshuset Fastelavnsmandag d. 8. Februar Kl. 4 med sædvanlig Dagsorden.
Kl. 7,30 festlig Sammenkomst for Medlemmer m. Husstand.
Oplæsning af Lærer Hansen, Gudhj. Medlemskort skal fornyes.
Bestyrelsen.

Olsker.
Skatterestancer for Juli og Oktober Kvartal samt ældre Restancer til Kommunen maa indbetales snarest, da Udpantning ellers vil blive foretaget.
Selvangivelserne maa tilbageleveres til Sogneraadet inden 1. Febr.
Sogneraadet.

Gødningsforeningen
„Kajbjerggaard“
afholder den ord. Generalforsamling i Fru Christensens Havestue
Torsdag d. 4. Febr. Kl. 5,15 med sædvanlig Dagsorden.
Bestyrelsen.

Varm Blodpølse
hver Fredag
Victualieforretningen,
Tlf. 45. Lindeplads.

Grantrær
i forsk. Størrelse er til Salg
Krusgaard, Rutsker.

Kød, Flæsk, Pølser
modtages til Røgning.
Slagter Phillipsen, Sandvig, Tlf. 19.

Se her!
Svinekørsel
til Slagteriet udføres hver Modtagelsesdag til billigste Pris.
Anthon Kofoed, Klemensker.
Tlf. n. 7 y

D. F. D. S.
REJSEBUREAU
Billetter for Rejse med Skib og Tog overalt i Indland og Udland.

Rejseplaner tilrettelægges.
Hotelophold reserveres.
Billige Ferierejser.
Billetter til D. F. D. S.'s Indenrigs-Ruter.
Alle Oplysninger meddeles:
Bogtrykker Otto Gornitzka
ALLINGE

En ny 4-5 Personers
Bil udlejes
Tlf. 49. Andreas Christensen,
Nørregade, Allinge.

Dame-Overtrækstøvlér.
Stort Udvalg. — Pris fra Kr. 3,5
Carl Larsen, Vesterg., Allinge.

Hasle.
Annoncer kan indleveres og betales til vor Repr. i Hasle: Bog- og Bladhandler Marckmann.

Dame-Frisørsalonen **TUT** Tlf. 1-2-3 genaabnet.
Sidste Nyhed: Amerikansk Krøling. Ring og bestil: Allinge 123.

Luthersk Missionsforening
afholder — om Gud vil — Missionsuge i
Allinge: **Tein:**
Mandag 1. Febr. L. Pedersen Mandag 1. Febr. Joh. Pedersen
Tirsdag 2. — C. Holm, Tirsdag 2. — L. Pedersen
Thorngreen
Onsdag 3. — Søren Jørgensen Onsdag 3. — C. Holm
Torsdag 4. — C. Holm, Torsdag 4. — Søren Jørgensen
H. Mortensen
Fredag 5. — Søren Jørgensen Fredag 5. — L. Pedersen
Alle Aftener Kl. 8. Alle Aftener Kl. 7,30.
Alle indbydes venligst.

Mandagen d. 1. Februar 1932
begynder altsaa det store aarlige Udsalg
Masser af Undertøj og Strømper særlig billigt.
Alle kan dække sit Behov meget fordelagtigt i disse Dage ved at handle i
Nordlandets Handelshus.
10 pCt. Rabat paa alle ikke fremlagte Varer — undtagen Garn —.

Forlang Hasle Fodertran hos Deres Købmand eller Brugsforening.
Tf. 21. Hasle Fodertranfabrik.

Al Slags Lastkørsel
samt Transport af Svin til Slagteriet besørges gerne.
Tlf. Rutsker 20 x. **H. A. Jensen, Vang.**

Hele vort store Lager af:
Værktøj
Isenkram
Porcelæn
Glasvarer
udbydes herved til billigt Kjøb.
Vi har fremlagt en Masse Varer, hvorpaa Priserne er nedsat betydeligt, — men desforuden giver vi extra 10 pCt. Rabat pr. Kontant paa alle Kjøb i Udsalgsperioden —
Nordlandets Handelshus.

Alle Dag- og Ugeblade findes paa Lager til Løssalg.
Abonnement modtages til Levering paa visse Dage i Ugen. Særlig henledes Opmærksomheden paa **Berlingske Tidende, Dagens Nyheder, Politiken, Social-Demokraten**, som alle leveres Søndag Morgen med Søndags Tillæg.
Marckmanns Blad- og Boghandel, Storegade, Hasle.

Kalksalpeter IG og Svovlsur Ammoniak.
Priserne var lave sidste Foraar.
For dette Foraar er de endnu lavere, til Trods for Kronens Fald.
Spar derfor ikke paa Kvælstofgødningen.
Det danske Gødnings-Kompagni.

Gratis kan De ikke faa en Habit eller Frakke, men hos mig faar De den til meget smaa Priser. I denne Maaned 10 pCt. Rabat.
Skrædermester L. Kruse, Hasle.

Møllers Bogbinderi
Tlf. 865. Chr. Dideriksen, Rønne. Tlf. 865.
Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. — Papirvarer.
I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering.
Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

Kofoed & Mortensens Byggeforsretning
Ligtøj og Ligsenge. Liggistelager. Ordning af Begravelser.
Telefoner 77 og 79.

Regninger, Meddelelser, Konvolutter, Brevpapir Kvitteringer
og iøvrigt alle Tryksager til Forretningsfolk, Foreninger og private leveres billigst fra
Allinge Bogtrykkeri.

Hvorfor købe Tryksager
Indpakkingspapir og Poser
hos omrejsende Agenter, der paa Grund af Rejseudgifter maa beregne større Avance paa en ringere Vare, og sælger denne paa Efterkrav og uden Garanti.
J Sornitzkas Bogtrykkeri, Allinge,
er De altid sikker paa at faa Deres Tryksager godt udført til den billigste Pris og saa vidt mulig omgaaende Levering, Telefon 74. Indpakkingspapir, Økonomruller, Konvolutter & Poser til Fabrikpris.

Benyt Lejligheden!
Har De Brug for Brude- eller Senge-Udstyr i nær Fremtid, da køb under vort Udsalg, hvor De nu kan købe prima Varer til meget smaa Priser.
MAGASIN DU NORD v. Victor Planck, Allinge.
Leverandør til Vare- og Landbrugslosteriet.

BRØDRENE ANKER, HASLE
JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.
Ajllepumper - Vandpumper - Varmtvands-Anlæg,

Averterende,
der endnu ikke har indløst de af os udsendte Indbetalingskort paa skyldige Beløb fra sidste Regnskabsaar, bedes indbetale dette paa vor Postkonto Nr. 14146 — inden 8 Dage. Vi har store Udbetalinger og vil gerne spare Dem for de med Incasso foregede Udgifter.
Otto Gornitzka.
Smaa Annoncer bedes saavidt muligt betalt Kontant.

dersom man vil, men man kan ikke hente Jorden. Specielt vil man fra Udlandets Side gøre stor Forskel paa dette, at de Sedler man har, er dækkede af Guld, der kan hentes, fremfor af Jord, der ikke kan hentes.

Det afgørende er Tilliden.

Det afgørende er i og for sig ikke saa meget, hvad der ligger bag ved, men det er dette, om vi har Tillid til, at Pengene opfylder deres Funktion. Vi kan se det paa saadan noget som Statsobligationer. Det er kun Papir, men man har Tillid til det, og derfor bevarer det sin Værdi, hvorimod f. Eks. Jydsk Landhypotekforenings Obligationer, som der egentlig ligger mere reelle Værdier bag, i den sidste Tid er gaaet kraftigt ned, fordi man tror, at Staten vil opfylde de Forpligtelser, som staa paa Statsobligationerne, hvorimod man tvivler paa Opfyldelsen af de Forpligtelser, der staa opskreven paa Hypotekforeningens Obligationer. Det er Tilliden, der bestemmer dette. Derfor kunde man godt have Pengesedler, som var udstedt med det Formaal at holde Priserne kontante. Hvad der ligger bag ved, er ikke afgørende, naar bare det var saadan, at den Ret, som disse Pengesedler, betød, vilde man til det yderste værne om.

Fortsættes.

Barndoms minder fra Allinge.

Af J. PALUDAN.

— 0 —

Forbi vor Gaardport gik den korte Gade i Løsebæk op til Kirketorvet. De faa Huse og Gaarde adskilte ved Smaahaver og Løkker med Stengærder, var af Bindingsværk og straatækte, efter Øens Skik opførte paa et højt Kampestens Fundament, gjerne tjæret, hvorover en Trappe med Jernrækværk førte op til Indgangsdøren. Paa den ene Side af Gaden laa en Jordhøj, Rest af en af de gamle Skanser, som forud var anlagte rundt paa Kysterne. Indenfor Kirkegaardens Stengærde ligger den da højst uanselige Kirke med Brædeoverbygning paa det lave Taarn. Nu er den ombygget, og et nyt Raadhus bag den har afløst det lille Tinghus i Sandvig. Foran Kirken mødes Byens Hovedgader, og lidt inde i en af dem ligger den hvidkalkede Skole, hvor jeg fik privat Undervisning af Skolelærer Bohn. Herfra husker jeg endnu Biskop Mynsters ærværdige Oldingeskikkelse, der under en Visitats roste min Op-læsning; formodentlig havde han ikke forstaaet meget af de indfødte Elevers Dialekt. Os Børn forekom Kirkepladsen som et Verdensrum, især om Sommeren, naar der af og til kunde komme en Vogn med Turister eller Skovgæster forbi. Hovedtiltrækningen var dog Kurts's Kjøbmandsgaard lige for Kirken, Byens største Handel, skjønt den nutildags ikke vilde blive regnet for synderlig mere end en Høkerbod. Først langt senere drev en Søn derfra, den smarte og energiske Kjøbmand Mogens Ipsen Kurts, den op til en stor, det meste af Øens omfattende Forretning. Dengang levede her hans Moder, Madam Kurts, vistnok Byens ejendommeligste Personlighed. Født i Næstved var hun kommen til Øen som Tjenestepige og bleven gift der. Uden egentlig Dannelse var hun et mærkelig djærvt, praktisk og virksomt Menneske med en skarp Forstand og et stort Hjerte. Hele Dagen færdedes hun i Bod, Kø-

ken og Kælder, og endnu i en høj Alder, da hun var blevet forholdsvis velhavende, laa hun paa sine Knæ og bankede Vasketøj sammen med Pigerne nede paa Stenene ved Stranden. Derhos holdt hun Allinges eneste Gæstgiveri, rigtignok i en streng privat Stil, hvor de fremmede blev behandlet næsten som hendes personlige Gæster. Men naar en Handelsrejsende troede sig paa et almindeligt Hotel og beordrede Andesteg til Middag, kunde han risikere det Svar: „Jeg tror, De vil, Ænder! hvor skulde jeg faa Ænder fra?“ — og en Time efter stod den dejligste brune Andesteg paa Bordet og kostede næsten ingenting. Hun havde været en stor Støtte for min Moder under de uvante Forhold ved Ankomsten til Øen; hun kjendte os Børn fra Fødselen af og elskede os som sine egne, og vi betragtede hende ganske som en Bestemoder. Trods sine mange Beskæftigelser fandt hun næsten daglig Tid til et lille Løb ned til os i Mørkningen, og naar vi kom op til hende, blev vi naturligvis forkælede og trakterede paa det bedste.

Fra Kirkepladsen fører et Par Gader ned til Havnen, hvor der nu med stort Arbejde og Bekostning er sprængt et Bassin ind i Klipperne, som afgiver et sikkert Tilflugtssted under Østenstorm. En Allingebo fra 40erne vilde ikke have troet sine egne Øjne, hvis han, især i de sidste Aar før Verdenskrigen, havde set Mylderet paa Havnepladsen, naar „der Doppelschrauben-Salondampfer „Imperator“ et Par Gange om Ugen kastede Anker ud for Sandvig, og Smaadampere hentede tyske Turister fra Badestederne paa Rygen og Pommern i hundredevis ind i Allinge Havn, hvor de blev modtagne af guldressede Portierer fra 3—4 Hoteller, som raabte i Munden paa hverandre med indfødt Tysk. For 60 Aar siden var Havnen et lille Hul, der kun rummede Fiskerbaade og et Par Pæreskuder med halvanden Mand Besætning, hvis Førere dog meget ceremonielt hilste hinanden: „Goddag Kaptejn Grønbech!“ „Goddag Kaptejn Holm!“ (Navnene Grønbech og Ko(e)fo(e)d er lige saa almindelige paa Østlandet, som Dam, Sonne, Kure og Rømer mod Syd og Vest). Jeg erindrer endnu den Opsigt, det vakte, da der var sluppet en Bark derind, hvis Master ragede op over Taget paa de omliggende Huse. Noget Liv rørte der sig kun i Sildetiden, naar de svenske Fiskeres „Eger“ laa Side om Side i Snesevis, og Prangerne holdt med Vogne for at kjøre Silden op i Landet, saa snart den kom ind om Morgen. Svenskerne havde deres Kvinder med for at tømme og rense Garnene og førte fuldstændig, men ikke altid idyllisk Familieliv ombord. Fremmede Søfolk fra Rheden afgav ogsaa et Uroelement. En Nat vaagnede jeg højst imponerende ved at se min Fader staa i Sovekammeret i sin røde Polituniform med trekantet Hat og Kaarde. Besætningen fra et finsk Skib paa Rheden havde drukket sig fuld og overfaldet Kaptejnen og Styrmanden. Politibetjente fandtes ikke i Byen; Fader maatte opbyde endel af Borgerskabet, som ogsaa overmannede Finnerne, dog ikke uden Blodsudgydelse, idet en Mand fik en Finger hugget af.

Verdensbegivenhederne gav naturligvis kun et svagt Ekkoovre paa vor fjerne Ø. En af mine tidligste Erindringer er det Indtryk, den ulykkelige Affære ved Eckernfærde gjorde i mit Hjem, saa me-

get mere som Escadrechefen, Commandeur Paludan, var Fætter til mine Forældre. Det sidste Aar, vi var paa Bornholm, indtraf et Par store Mælkedage. Først den totale Solføringsmørkelse d. 28. Juli 1851. Dengang laa paa Rheden Corvetten Galathea, bekjendt for sin Jordomsejling nogle Aar før, og Fader var med Officererne gaaet op paa Hammerfyret for at iagttage Fænomenet derfra. Vi stod med Moder i Gaarden, lidt uhyggelig ved det tiltagende Mørke men især interesserede af at se Hønsene flyve op paa deres Pinde, ganske ude af Fatning over, at det blev Nat paa denne usædvanlige Tid.

Kort efter faldt Kongebesøget paa Bornholm. Frederik VII og Grevinde Danner skulde bo hos os Natten over, og flere Dage i Forvejen blev der gjort store Forberedelser. Møblementet suppleredes med det bedste, der ellers var at finde i Byen; der pyntedes op med Blomster, og vi selv flyttede over til Gjenboen, Skipper Johan Olsen Grønbech, fra hvis Gavlvindue vi kunde se Travlheden inde i vor egen Gaard med kongelige Bagagavogne, Hofbetjente og røde Kuske. Paa Indtogsdagen stod vi oppe ved Byledet paa Haslevejen, hvor der var rejst Æreport og forberedt højtidelig Modtagelse. Kongen og Grevinden ankom i Øens dengang eneste lukkede Vogn, der tilhørte Kjøbmand Rønne i Rønne. Men Hestene, der ikke var vante til Guirlander, Flag og Hurraraab, blev sky og løb løbsk ned ad den stærkt skraanende Vej, ved Siden af hvilken der laa en stor aaben Grusgrav. Efter at et Par behjertede Mænd havde standset dem, vilde Folk trække Vognen ned gennem Byen, men Kongen og Grevinden foretrak at staa af og gaa tilfods hjem til os, hvor mine Forældre, der var blevet hjemme for at tage imod dem og ikke vidste noget af det hele, blev højst perplexe, da Grevinden strax ved Indtrædelsen takkede Gud, der havde bevaret Hans Majestæts dyrebare Liv. Siden var der Tafel, og om Aftenen havde vi i vort midlertidige Logis Besøg af flere af Cavaliererne og Grevindens Hofdame, Frk. Lützen, som mine Forældre kjendte. Efter at have beset Slotsruinerne afrejste de fornemme Gæster næste Dag Syd paa og til Almindingen, hvor der skulde være Folkefest. Til Erindring efterlod de et Par Sølvlysestager og en stor Pokal, hvori jeg har ladet gravere Datoen, 11te August 1851, som tillige var min Fødselsdag.

Næste Aar, da jeg fyldte 9 Aar, blev min Fader forflyttet til Vejle, og jeg gensaa først Bornholm 14—15 Aar senere.

Fri.

— 0 —

Maja Tudén var ansat i Varehuset Herman Melling, Afdeling 19, Strømpeafdelingen. Hun var forlovet, Bengt hed hendes Kæreste.

En Aften ved Lukketid tog Bengt imod hende lige udenfor den store Svingdør, greb hende i Armen i samme Øjeblik hendes smaa Fødder betraadte Fortovet og bortførte hende i sin lille to-Personers Auto.

— Drømmen er blevet Virkelighed, min Elskede, sagde han impulsivt og oprømt, nu kan du sige Farvel til Hr. Melling og hans Strømper, hvilken Dag det skal være! Jeg har faaet Lønforhøjelse fra den 1., og nu kan jeg forsørge baade Dig og mig. Hvad

siger Du til det?

Maja syntes selvfølgelig, at det var vidunderligt. De havde jo ventet paa denne Lønforhøjelse i et helt Aar, og det var den, der skulde sætte dem istand til at sætte Foden under eget Bord.

Allerede den næste Dag talte Maja Tudén med sin Chef — Jeg holder op til den 1., Hr. Melling Jeg skal giftes.

— Ja saa, sagde Direktøren, saa har jeg vel ikke andet at gøre end at ønske Frøkenen til Lykke. Jeg har forresten en ung Dame paa Haanden i Deres Sted, en Fru Vedblad Hun har været ansat tidligere i Strømpeafdelingen, saa De slipper for at sætte hende ind i det, hun kom her igaar for at høre om Plads.

Resten af Maanedagen gik i en forrygende Fart for Maja. Og omsider kom Majas sidste Dag i Firmaet. Det var en Lørdag, en lang og varm Dag, alle de unge Damer kom og gratulerede og for at spørge om, hvor hun skulde bo, Dagen igennem kredsede de om hende som en Flue paa et Stykke Sukker. Hun var Midtpunktet for al Interesse den Dag, og det var hun baade stolt og glad over. Om Aftenen kom Bengt naturligvis efter hende i sin Bil, Maja viftede Farvel til det dystre massive Stenhus og raabte glad: „Farvel elskede Strømpeafdeling!“

— Du er vel glad for, at Du nu kommer derfra! spurgte Bengt. — Om jeg er! Ja, det kan Du tro, jeg er; det skal blive vidunderligt at slippe for at bukke for uforskammede Kunder og at rive et helt Lager af Strømper ned for Damer, som jeg ved ikke kommer for at købe. Enhver vilde være glad for at slippe derfra. Jeg føler mig, som begynder jeg først at leve i Dag, Elskede. Det er vidunderligt at være fri!

I et meget tarveligt, næsten fattigt Værelse i den anden Ende af Byen sad to unge Kvinder og drak Kaffe, samtidig med at de læste paa hver sin Side af samme Avis.

— Se her, Inga, Du faar en varm Begyndelse. Her averterer Varehuset Melling. Stort Udsalg af Strømper! Fine Kvaliteter i sidste Modefarver til fabelagtig billige Priser. Benyt Anledningen! Kun denne ene Uge!

Inga Vedblad maatte selv se Annoncen.

— Ja, det er den sædvanlige Remse, sagde hun og lo.

Der laa Vemod og Bekymring i hendes mørke Øjne, og hun havde smaa, fine Rynker omkring Munden.

— Men jeg synes alligevel, at det skal blive vidunderligt at begynde derinde igen, trods alt. Nu slipper jeg for at høre Eriks stadiige Snak. Slipper for at skure og vaske Gulve, for at holde næsvis Afbetalingsfirmaer fra Dørene, stille til Fester hos saakaldte Venner osv. Jeg fortryder ikke et Øjeblik, at jeg lod mig skille fra ham.

— Synes Du virkelig, at det vil være bedre at komme tilbage i den gamle Trædemølle igen? spurgte Veninden.

— Hvis Du havde gaaet det igennem, jeg har prøvet, vilde Du ogsaa være glad for at blive Dig selv igen. Nu kan jeg komme og gaa, naar jeg selv vil. Jeg kan gaa ud med hvem jeg vil, og ingen spørger efter, naar jeg kommer hjem. Glad? Om jeg er glad? Ja, nu ved jeg, hvad jeg har. Jeg ved, hvad Friheden er værd, og nu føler jeg mig fri igen. Frihed forstaar Du. Det er vidunderligt at være fri!

Jeg har paabegyndt et

Fjerkræslagteri

i Klømsker og er altid Køber af al Slags Fjerkræ til Dagens højeste Pris.

Ring blot Kl. ndr. 33 — og jeg henter Fjerkræet fra hele Øen.

J. C. Olesen.

Overretssagfører

Jac. Jensen.

Inkassationer, Ejendomshandler. Dokumentsskrivning, Dødsbobehandling m. v.

Kontor i Allinge:

(Bogtrykker Gornitzkas Ejendom). Træffes personlig hver Fredag Kl. 11-1

Aktieselskabet

Hasle Bank

modtager Indskud paa Indlaansbog og Folio, Terminsydelser til Kreditforeninger, ordner Kredittaan m. m.

Regninger, Meddelelser, Konvolutter, Brevpapir Kvitteringer

og iøvrigt alle Tryksager til Forretningsfolk, Foreninger og private leveres billigst fra

Allinge Bogtrykkeri.

Forretningskonvolutter

sælges med Firma for kun 8 Kr. pr. Mille.

Allinge Bogtrykkeri.

Bornholms

Spare- og Laanekasses

Afdeling i Allinge.

Kontortid 9—12 og 2—4.

Renten af Indskud er paa 3 Mdrs Opsigelse 4,5 pCt. p. a Alm. Sparekassetilkaar 4

Boxer udlejes.

Avismakulatur,

rene Aviser, bundtet i Pakker a 5 kg (ca 300), sælges for 75 Øre

Allinge Bogtrykkeri.

Hammershus Birks Historie

er nu udkommen og faas i Bogladene a 5 Kr.

Stilfulde Bind i Shirting eller Skindryg med Hjørner leveres af Bogbinder Diederichsen, Rønne, til Priser fra 2—3 Kr.

Bestillinger kan indgives direkte eller gennem Allinge Bogtrykkeri, hvorved Porto spares.

Averterende,

der endnu ikke har indløst de af os udsendte Indbetalingskort paa skyldige Beløb fra sidste Regnskabsaar, bedes indbetale dette paa vor Postkonto Nr. 14146 — inden 8 Dage. Vi har store Udbetalinger og vil gerne spare Dem for de med Incasso forøgede Udgifter.

Otto Gornitzka.

Smaa Annoncer bedes saavidt muligt betalt Kontant.